

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Balthassaris Alvarez, Societatis Iesv Religiosi

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, 1616

Cap. XVII. Suis exhortationibus magnum fecit fructum in multis
sæcularibus, ac Religiosis personis

urn:nbn:de:hbz:466:1-43347

CAPVT XVII.

EFFICACIBVS SVIS EXHORTATIONIBVS MAGNUM FECIT FRUCTUM IN MULTIS SECULARIBVS, AC RELIGIOSIS PERSONIS.

LI V D genus armorum quibus P. Balthassar utebatur ad animas expugnandas, erat efficacitas, & spiritus, quo exhortationes de rebus spiritualibus faciebat: quamuis D. N. cuius iudicia in distribuendis talentis & gratijs gratis datis sunt occultissima, non dederit ei talentum, vt e suggestu concionaretur, quemadmodum multis alijs concionatoribus: vt haberet aliquid ex quo humiliaretur, & alijs cederet: ideoque ex humilitate noluit hoc ministerium obire in locis frequentioribus. Cuius defectum suppleuit Deus per insignes alios concionatores, qui magnum ex eo munere fructum adferebant, & plurimos attrahiebant ad Collegium, vt ipsum Patrem cognoscere possent. Quare cum ipse Rector esset Collegij Metinensis, prospexit Deus, vt eõ mitteretur concionator P. Baptista Santius, quem Deus ad excelsam adeo & iucundam euexerat orationem, vt ipse P. Balthassar in quadam occasione ex eius ore audiret: si quidquid solatij Deus in terra fecit in vnum coniugeretur, essetque æternum, se tamen totum illud facile com-

commutaturum, vel pro vno horæ quadrante
 ius gratiæ, ac fauoris, quem Deus illi exhibebat
 item: si certò sciret, se per integrum diem no-
 moriturum; dolor huius cognitionis sufficeret
 ad vitam sibi adimendam. Ex quo apparet eius
 amoris magnitudo erga Deum: siquidem tam in-
 signes ab eò fauores in hac vita accipiens, ita no-
 debat desiderio videndi & fruendi eo, quem tam
 topere diligebat: vt certa vel vnus diei dilatio
 tantum illi cruciatum & dolorem esset allatura.
 quamuis postea Deus (qui nouit suos electos, illi
 ea re mortificare, quam ipsi plurimi faciunt, ma-
 ximè desiderant, & grauiùs sunt laturi) eam pen-
 nam dederit deglutiendam: quia multo antea
 reuelauit diem & horam obitus sui. Et in suo
 breuiario scriptum inuenit: tali die, & tali hora
 morieris; vide, quomodo viuas: & ita verè vitauit,
 vt mors eius valde fuerit fœlix, & preciosa. Hic
 vir sanctus, magna familiaritate fuit Patri Bal-
 thassari coniunctus; tantam habuit de eius Spiritu
 opinionè, vt Tyronibus diceret: habetis Magis-
 gistrum non solum virtute præditum; sed ipsam
 met virtutem. Conueniebant aliquando vter-
 que simul ad agendum de Deo, mutuò seipso
 inflammantes cum tanto Spiritu in amore diu-
 no: vt quidam sæcularis Doctor audiens illos a-
 liquoties colloquentes, dixerit, videri sibi con-
 euasisse in quosdam Seraphinos. Hoc seruare
 coeperunt seipso mutuò adiuuare in iuuanda
 animabus. Nam P. Baptista feruentibus suis con-
 cionibus totam domum Auditoribus replebat,
 faciens extraordinarium in animabus fructum.
 & sic

& stupendas multarum Conuersiones, quæ graui-
 bus vitijs, & illicitis cōtractibus valde implicare
 tenebantur; eas verò, quæ perfectioni studebant
 extimulabat, vt progressum in ea facerent,
 cum his autem peculiariter agebat P. Balthassar,
 feruorem illis addens, & suis de Deo exhorta-
 tionibus promouens; multis interdum ad eas
 audiendas in templum conuenientibus; inter-
 dum verò priuatim cum singulis colloquendo:
 semper tamen cum tanto spiritus feruore, vt
 ipsa audientium corda permutaret; &, vt suprâ
 dictum est, igne quasi malleoque illos cælans, in
 virtutibus perficeret, vt subiectis exemplis appa-
 rebit.

REFERENTE quodam graui ex nostris
 Patre cognitum est: cùm virum quendam nobi-
 lem ægotantem ex inordinato, adeoque vehe-
 menti cuiusdam foeminæ amore, (qui tandem
 illum ad sepulchrum deduxit:) ægotantem
 Sanctus Pater Balthassar, Deo ita disponente,
 visitaret; tanta eum vi verborum, & ratio-
 num efficacitate cum eo locutum esse, vt cor
 eius penetrarent; essentque tanquam gladij, &
 tela quædam, quibus eius vita, quamdiu du-
 raut, continuè transfigeretur: Cùm enim tur-
 pi illo amore, viuens vreretur: (etiã-
 si intellexisset, se euasurum, si furentem
 suum appetitum expleret) mori tamen po-
 tius vellet, quàm Deum offendere, &
 proximum scandalizare: quod procul dubio
 rarissimum est; magnumque testimonium il-
 lius ignis, quo in virtute Dei Pater loquebatur,
 qui tantum cælestis amoris ignem in illius
 nobilis

nobilis corde efficere potuit, vt vehemētē ad
 a *Cant.* 8. 6. carnalem amorem reprimeret. Ex quo etiā
 paret, qua ratione omnis a *dilectio* dura fit, ac
is sicut mors; siquidem turpis mortem adfert
 poris; honesta verò, & studiosa, hanc acceptam
 amplectitur, ne vitam perdat spiritualem.

EA DEM efficacitate effecit alias mutationes
 in aliquibus adolescentibus diuitibus ac robustis
 Metinensibus, quos impulit Societatem ingredi
 qui tamen adeo erant ab his cogitationibus
 moti, vt hastiludijs potius, alijsq; Equitum
 citijs attenderent, quā de ingredienda Religione
 cogitarent. Inde vocauit Deus Patrem Gabrielem
 Iem Duennium, & postea etiā eius fratrem Ber-
 nardum: qui insperata sua mutatione, & ingre-
 in Societatem Oppidum illud plurimum adu-
 runt, & vterq; in Societate mortuus est cum
 gno patientiā & humilitatis exemplo, quod pro-
 buerunt in multis morbis, & imbecillitatibus
 quas sunt perpessi, & nominatim Bernardus, qui
 etsi multis, ac grauib; etiā ab ipso Tyrocinio
 esset affectus, non tamen efficere potuerunt, vt
 delicias, quibus semel renunciauerat, reuerteretur;
 eligens potius in doloribus & cruciatibus
 & multis etiā opprobrijs habitare in domo
 Dei, quā in mundi Palatijs, cum delicijs &
 Iuptatibus.

IBIDEM peruicaciter profuitq; multis mercatoribus,
 & negociorum gestoribus, tunc Metini
 florentibus: quibus persuasit, vt in medio cotin-
 ternarum occupationum, tempus aliquod
 prioribus darent, exercentes se aliquanto tempore
 in oratione; & agentes cum Domino D.N. d.

lute suarum animarum: Eorum vnus fuit Afensius Gallianus ditissimus ac potentissimus: quem familiari sua conuersatione valde reddidit exemplarem, tantumque ille in Oratione, & familiaritate cum Deo profecit, vt diceret: ego hominibus Societatis non Orationem, sed Obedientiam inuideo; nam, negotiorum tumultu expedito, ascendebat ad Oratorium, quod domi suæ habebat: dicebatq; Deo: Domine huc venio, vt quiescam tecum: quem etsi Dominus, cælestium consolationum abundantia visitaret: dolebat tamen, deesse sibi thesaurum illum, quo Religiosi gaudent, eò quòd omnia sua facere possint ex Obedientia, ac directione Prælati, Patrisque Spiritualis, quem semper ad manum habent, quo tamen modo ipsi licebat, defectum huic supplebat, obediendo suo Confessario, multisque Eleemosynis largiendis; diuitijs scilicet quærens amicos, qui eum reciperent in æterna tabernacula. Inter alias autem pias Eleemosynas, dedit Collegio præclarum & splendidum tabernaculum, ad solennia sanctissimi Sacramenti, cui erat valde deuotus, celebranda. Licuisset aliarum personarum huius generis mutationes referre; sed eas, quod huic sint similes, prætereo; contentus quendam referre, qui, cum se per octiduum ad exercitia facienda in domum nostram recepisset, tantum ei luminis Deus impartiuit, vt videretur sibi, eò usque non sciuisse viuere; ac proinde tunc viuere incipere: antea enim negotia eum implicatum, & quasi præstigiatum tenuerant; tunc autem Oratio dedit ei cor liberum, & extricatum, vt etiam in ipsis negotijs cum quiete quadam viueret.

N HOC

Hoc spiritu caelestique agendi modo P. Balthassar plurimos ex varijs Statibus sensim lucrabatur, qui ad ipsum in domum nostram ordinariè veniebant; & ipsemet ad illos, semel tantum in septimana ibat, modo hos, modo illos visitans; sic ad finem anni omnibus satisfaciebat. Exibat tamen aliàs ad omnes, qui de rebus conscientiae aliquid cum ipso conferre volebant; aut cum ipse id ad bonum animarum ita expedire iudicabat. In quo genere stupendum quiddam ei euenit cum quadam honorata valdeq; pia muliere, quae aspirans ad profectum in virtute, cupiebat, ad nostram domum, Confessionis causa ordinariè accedere, quemadmodum aliquando fecerat, eò quòd experiretur, se ibi voti sui compotè fieri. Sed vir eius & cognati parum ad Societatem affecti illam retrahebant; & si quando intelligebant, illam eò iuuisse: verbo & opere illam vexabant. Inspiratione igitur diuina accessit ad P. Balthassarem pro remedio, rogans, vt semel in domum ipsius veniret, virumque suum visitaret. Annuit Pater, & ad diem decretum conuocauit illa omnes cognatos, à quibus impediabatur, ignaros, in quem finem conuocaretur; quibus simul existentibus, ingressus est P. Balthassar; & salutatione praemissa, coepit loqui de Christo Domino, & quam meritò debeamus illi seruire: adeoq; praecleara, & tanto seruore, ac vi locutus est, vt omnes fecerit flere; eosq; ita mutauerit, vt ad Societatem valde affecti remaneret; nec solum in posterum foeminam illam à pio suo desiderio non retardarunt; sed eius potius exemplum secuti, statuerunt frequenter confiteri, & communicare. An hoc fuit admirabilior alia mutatio, quam fecit cito iter facies transiret per quoddam Religiosorum Monasterium.

steriū: in quo erāt aliqui ipsi noti: Nā petētib. illis ab ipso; vt ad omnes simul exhortationē aliquam haberet, Pater annuit: tātaq; vi est locutus, vt omnib. omninō, nullo excepto persuaserit, vt per octiduū ad spiritualia Societatis exercitia faciēda se reciperēt; & in Oratione mentali, spirituali lectione, & consciētis examine, sese occuparēt: māsitq; ipse cum eis, cū licētia P. Prouincialis, traditurus eis ipsa exercitia: quibus, & exhortationib⁹, quas octo illis diebus sæpe fecit, adeo fuit eorum profectus notabilis, & copiosus, vt eorū Prouincialis, vir valde insignis, hoc audiēs, statim ad eos venerit, vt re ipsa experiretur, quod audiuerat: qui cernēs: tātam quietē, recollectionē, silentiū, & in omnibus exactā promptitudinē, valde obstupuit; eosq; exstimulans, vt in benè cœptis alacriter, & feruēter pergerēt, visitauit P. Balthassarē, seq; ipsū & omnes suos Religiosos cū magna animi gratitudine ipsi obtulit, cupiēs & ipse eius esse discipul⁹.

H A B C sunt, quæ Dei omnipotētiā, & ministrorū sanctitatē, quorū operā ad ea præstanda vtitur, vehementer extollūt. Hæc (inquit Cassianus) sunt *Coll. 12. c. 12.* opera, in quib. agnoscitur, ac deprehēditur, quā magn⁹ sit Deus: cū scil. experimur, vel propriū, vel aliorū cor ita mutari, vt ex superbo fiat humile; ex auaro, liberale; ex propēso ad delicias, valde pœnitēs; ex ignauo ac tepido, diligēs, ac feruēs: & certo quodā modo mai⁹ est miraculū, tepidū hominē in feruētē cōmutari, quā improbū in bonū; improbus. n. videt suā malitiā, quæ omnib. displicet, & ab omnib. improbatur; & ipse nouit, nisi emēdet se, nisi cōuertatur, se fore dānādū: at tepidus videtur sibi, vt cūq; bon⁹; & quāuis tardē p̄grediatur, putat

N 2 se esse

se esse securum ac propterea non tanti facit, quod
 in sua tepiditate permaneat. Ita protestatus est S.
 Bernardus quibusdam Religiosis, qui similem fe-
 cerunt mutationem. Digitus, inquit, Dei est hic,
 qui operatur facile, & salubriter mutat, non iam
 ex malis bonos, sed ex bonis meliores faciens. O
 mihi licuisset per locum, ubi estis vos transire, &
 visionem hanc grandem videre; volo enim, vos scire
 non minus admirabilem esse hanc secundam pro-
 motionem, quam fuerit mutatio illa prima à saeculo
 ad Religionem. Facilius enim multos saeculares in-
 uenietis, qui mutantur in bonos; quam unum Ro-
 ligiosum, qui mutetur in meliorem. Rara aui in te-
 ra, quod ex gradu virtutis, ad quem quis peruenit
 in Religione, vel modicum ulterius progrediatur.
 Hæc S. Bernardus. Et hæc fuit singularis D. N. gra-
 tia in P. Balthassarem, ut efficaci suo verbo non
 peccatores iniustos; quam iustos in meliores con-
 uerteret: efficiens, ut tardum gressum, in quo quo-
 dammodo hæsitauerant, detestati, feruentiori
 passu progredierentur.

EVNDEM fructum faciebat exhortationibus
 suis in nostris domesticis, cuiusque hebdomadae Pe-
 ria sexta iuxta receptum morem. Et in prima quam se-
 cit factus Rector Collegij Metinensis tanto spi-
 ritu est locutus, ut flammam ignis videretur in sin-
 gulorum pectora immisisse, tantumque feruorem
 ea hauserunt, ut per multos menses durauerit, qui
 ipse subsequenter exhortationibus etiam reno-
 uabat. Quidam inter alios ibi habitantes, vir al-
 cuius autoritatis, sed proprii iudicij aliquo mo-
 do tenax, dicebatur una eius exhortatione, aut spi-
 rituali conferentia se ita doceri, ac moueri, ut
 alium

alius ex ea exiret, quàm esset ingressus. Et similis
 alius Pater sese illi subiecit, ac dedit, dicens:
 pareamus illi, utpote homini magnæ orationis,
 & cui Deus fauet. Ego ipse hoc testari pos-
 sum ex ijs, quæ Metinæ sunt gesta. quod primam
 exhortationem in Societate audiuerim ab ipso
 Patre Balchassare quadam feria sexta ante nata-
 le Domini transiens aliò per illud Collegium:
 in qua exhortatione tanta vehementia est locu-
 tus, ut valde ego admirarer: tantoque spiritu
 aliquas sententias attulit, ut in hodiernum diem
 mihi profuerint. Ipsa verò nocte Natalis Domi-
 ni cecinit ipse Sacrum; & conuersus cum San-
 ctissimo Sacramento in manibus, ut fratres no-
 stros, multosque alios seculares, qui conuene-
 rant, communicaret: breuem etiam fecit exhor-
 tationem cum magna teneritate, ac deuotione,
 exhortans nos ad amorem, & reuerentiam illius
 Domini, quem habebat præsentem. Hic mos tunc
 erat in usu, sed postea iudicatum est, expedire, hu-
 iusmodi exhortationes in aliud tempus reijcere.
 Et ego etiam reijcio quas ad Tyrones habebat, ad
 locum proprium inferius. In ipsis etiam verbis
 miram habebat efficaciam ad corda turbata pa-
 canda: & tantam iam auctoritatem obtinuerat, ut
 vel vna eius ratio sufficeret, ad Auditores pacan-
 dos, quemadmodum in multis casibus postea re-
 ferendis apparebit, qui in alijs etiam locis eue-
 nerunt.

In ipso Metinensi Collegio euenit, ut quidam
 seularis ingressus ad exercitia Societatis pera-
 genda, cum ad meditationem de Inferno perue-
 nisset, adeò efficaciter horrendas Dæmonum fi-
 guras

guras conceperit, ut ratus, cubiculum esse plenum
 Dæmonibus; magna furia instar alicuius deliria-
 ctus, surgens arripere gladium, quem secum ac-
 tulerat, eoque nudato, media nocte exiret per to-
 tum illud latus domus, feriens fortissime ipso-
 muros huc atque illuc, quasi Dæmones ipso-
 insequeretur, ut vulneraret: & sic peruenit ad
 cubiculum Patris Balthassaris, cuius ianua cum
 esset aliquantulum aperta, eò ingressus à dex-
 tris & à sinistris percutiebat. Pater hominem
 ex voce agnouit, & statim intellexit, quid esset.
 vno verbo iussit illum quiescere; quod ubi furio-
 sus homo audiuit, ac recognouit, statim
 substitit: Surrexit Pater, & eius brachio
 prehenso, fecit eum sibi in scamno affido-
 re, & paucis rationibus propositis, effe-
 cit, ut pacatus, & quietus in suum rediret cu-
 biculum.

DE NIQVE opinio eius Sanctitatis, & verbo-
 rum efficacitatis effecit, ut multi sæculares, &
 Religiosi Metinam se conferrent, ut cum eo de re-
 bus animarum suarum agerent. Alij, qui ali-
 bi prius eum nouerant, qualis fuit Magi-
 ster Daza, qui Abula Metinam veniebat, ut
 feruore, quem sancti huius viri colloquia, &
 rationes in ipso excitabant, spiritum suum re-
 nouaret; alij ex ijs quæ de eo audiebant: qualis
 fuit grauis quidam Religiosus ex sacro ordine
 Carthusiensium Frater Alphonfus Roblius, qui
 Pallantiam transiens, à quodam nostro Patre
 audiuerat, quanti fieret ab omnibus spiritus,
 quem Deus Patri Balthassari communicasset; &
 insigne eius talentum ad Societatis exercitia
 tradenda

tradenda. Et quoniam ipse Frater Alphonfus cupiebat exercitia facere, contulit se Metinam, vt cum eo ageret. Et excepit me, inquit, tanquam Angelum e celo, etiamsi alias valde esset occupatus: mansi ibi sexaginta diebus sub eius disciplina, possumque verè affirmare, quamuis cum multis insignibus & spiritualibus viris antea egissem: nullum tamen ita pectus meum, atque ipsum impleuisse: in quo re ipsa agnoui magnum quendam spiritum cum excellenti in Deum fiducia. Et eodem nomine particularia alia referebat, quæ sibi cum illo agenti extra hanc occasionem acciderunt: quæ suis in locis inferius reddemus.

NON est tamen æquum præterire exactam rationem, quam Deus D. N. habebat in remunerando, etiam in rebus temporalibus huius serui, in rebus diuini obsequij & bono animarum diligentiam, vt liberius ipse, & absque impedimento eis adesset: nam valde moderata solitudine, & cura ex parte sua, ad alimenta pro suo Collegio quærenda adhibita, prospiciebat illi liberaliter de omnibus necessarijs: implens hac ratione verbum illud: *b nolite solliciti esse dicentes: quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo operiemur? scit enim Pater vester, quia his omnibus indigetis. querite ergo primum regnum Dei, & iustitiam eius, & hæc omnia adyicientur vobis.* Cùm enim P. Balthasar primo loco, summaque diligentia regnum Dei, eius Iustitiam, & Sanctitatem quæreret, non sibi soli, sed suis etiam omnibus, & Metinæ habitantibus ita Deus

rem totam dirigebat, vt mille vijs, Eleemosynarum, & legatorum, ipso nihil tale quærente, Collegio benè prospiceretur: ita vt exiguis tunc reditibus, nec contractis debitis, aleret sexaginta, aut septuaginta Religiosos, qui numerus multò maior est, quàm ante ipsum, & post ibi alerentur. Et in suis angustijs, quoniam diuinæ providentiæ omnino confidebat: illa ei prospiciebat, & excessivitatibus eripiebat: ita vt nesciens vnde, & quomodo, se ab eis expeditum intelligeret.

CAPVT XVIII.

LABORES ET PERICVLA, quibus in gratiam animarum se exposuit; & quædam insignes occasiones, in quibus magnam suam charitatem ostendit.

NON generatur nec alitur spiritualis filij solis orationibus, & exhortationibus, aut literis etiam valde spiritualibus dantur, nisi etiam accedat defatigatio, labores, & pericula, quæ subnenda & adeunda sunt, ad eos conuertendos, lucrandos, & conseruandos, & in omni virtute promouendos. Ideo enim de mystica illa muliere in Apocalypsi (quæ Ecclesiam & eius ministros referebat) dicitur: *a quod in vtero habens clamabat parturiens, & cruciabatur, vt pariat; &* Apoc. 12. 2.